

Su İle İlgili Mevzuat ve Kurumlar

Derleyen: M. Vedat ÖZBİLEN

Şehir ve Bölge Plancısı

Kanunlar

- 442 sayılı ve 18/03/1924 tarihli Köy Kanunu md.13 (RG. Sayı:68 ve 07/04/1924); Bu Kanunun; 31/8/1956 tarih ve 6830 sayılı mülga İstimlak Kanununa aykırı hükümleri, mezkür kanunun 35. maddesi ile; 29/8/1977 tarih ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanununa aykırı hükümleri de anılan Kanunun 7. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır,
- 17 Şubat 1926 tarihinde kabul edilen Medeni Kanun'da sularla ilgili maddeler: md.641; md. 674/1,2;md.752;md.680-681;md. 668;md.678-684-688; 2001 yılında değiştirilen son kanun: 4721 sayılı 22/11/2001 tarihli Medeni Kanun'un md. 272, md.742-745, md.752, md. 755-765, md.774, md. 786 sularla ilgilidir.
- 831 sayılı Sular Hakkında Kanun (28/04/1926) ve eki 2659 sayılı Kanun,
- 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununun bazı maddeleri (RG.sayı: 1489 ve 06/05/1930),
- 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun (16/12/1960),
- 178 sayılı Askeri Garnizonların İçme, Kullanma Sularının Temini Hakkında Kanun (26/12/1960-RG. Sayı:10694-30/12/1960), 1965 yılında çıkarılan bir kararname ile Askeri Garnizonların ve Köylerin içme suyu ihtiyaçlarının karşılanması işi YSE Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir. Ayrıca RG. Sayı:26510 ve 02/05/2007 tarihinde yayın-

lanan 5637 sayılı Uygulama İmkani Kalmamış Bazı Kanunların Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun ile kaldırılmıştır.

- 7478 sayılı kanun (RG: 16/5/1960 Sayı: 10506) Köy İçme Suları Hakkında Kanun, 1965 yılında çıkartılan bir kararname ile Askeri Garnizonların ve Köylerin içme suyu ihtiyaçlarının karşılanması işi YSE Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir.
- 6831 sayılı Orman Kanunu (31/08/1956); 5192 sayılı (RG: Sayı: 25511 03.07.2004) Orman Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 1053 sayılı Ankara, İstanbul ve Nüfusu Yüzbin den Yukarı Olan Şehirlerde içme Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanun (03/07/1968 ve RG.16/07/1968 sayı:12951); 5625 sayılı ve 18/04/2007 tarihli Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun (RG. Sayı:26 504 ve 26/04/2007):md.3 ve 4,
- 4373 sayılı Taşkın Sular ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu (14/01/1943),
- 5516 sayılı ve 18/01/1950 tarihli Bataklıkların Kurutulması ve Bunlardan Elde Edilecek Topraklar Hakkında Kanun (RG. Sayı:7314 ve 23/01/1950). RG. Sayı:26510 ve 02/05/2007 tarihinde yayınlanan 5637 sayılı Uygulama İmkani Kalmamış Bazı Kanunların Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun ile kaldırılmıştır
- 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu (22/03/1971 ve RG. Sayı:13 799 ve 04/04/1971),

PLANLAMA
2007/3-4

- 1982 Anayasa md. 168
- 2634 sayılı ve 12/03/1982 tarihli Turizmi Teşvik Kanunu (RG. Sayı:17 635 ve 16/03/1982), 2957 sayılı Turizmi Teşvik kanununda Değişiklik (RG. Sayı:25 186 ve 01/08/2003),
- 2872 sayılı ve 09/08/1983 tarihli Çevre Kanunu ve Yönetmelik (RG. Sayı: 18 132 ve 11/08/1983)
- 2863 sayılı ve 21/07/1983 tarihli Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu (RG. Sayı: 18 113 ve 23/07/1983),
- 2873 sayılı ve 09/08/1983 tarihli Milli Parklar Kanunu (RG. Sayı: 18 132 ve 11/08/1983),
- 3083 sayılı ve 22/11/1984 tarihli Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesi Hakkında Kanun (RG. Sayı:18 592 ve 01/12/1984),
- 4342 sayılı ve 25/02/1998 tarihli Mera Kanunu (RG. Sayı: 23 272 ve 28/02/1998);5178 sayılı ve 27/05/2004 tarihli Mera Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun (RG: 8 Haziran 2004 Sayı: 25486),
- 3621 sayılı ve 04/04/1990 tarihli Kıyı Kanunu (RG. Sayı: 20 495 ve 17/04/1990), ve 1.7.1992 tarih ve 3830 sayılı Kanun,
- 5177 sayılı ve 26/05/2004 tarihli Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun (RG: 5 Haziran 2004 Sayı: 25483),
- 5303 sayılı ve 03/07/2005 tarihli Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu (RG. Sayı: 25 880 ve 19/07/2005),
- 5686 sayılı ve 03/06/2007 tarihli Jeotermal kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu (RG. Sayı: 26 551 ve 13/06/2007),

Yönetmelikler

- Gayri Sıhhi Müesseseler Yönetmeliği (R.G. 26.09.1995-22415)
- Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği (RG. Sayı 25 687 ve 31/12/2004) ve değişiklik: RG. Sayı: 26 786 ve 13/02/2008,

- Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği (RG. Sayı: 25 818 ve 17/05/2005),
- Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliği (RG. Sayı: 26 727 ve 11/12/2007),
- Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği (RG. Sayı: 23 028 ve 23/06/1997),

AB Müktesebat Uyumuna Yönelik Çıkarılan Mevzuat

- 20.11.2005 tarihli “İçmesuyu Elde Edilen veya Elde Edilmesi Plânlanan Yüzeysel Suların Kalitesine Dair Yönetmelik” (79/869/EEC ile değişik 75/440/EEC)
- 26.11.2005 tarihli “Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği” (76/464/EEC ve kardeş-direktifleri)
- 17.02.2005 tarihli “İnsanî Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik” (98/83/EC)
- 31.05.2005 tarihli “Toprak Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği” (86/278/EEC)
- 14.03.2005 tarihli “Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” (91/689/EEC)
- 18.02.2004 tarihli “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği”dir (91/676/EEC).

Uluslararası Sözleşmeler

- 28 Aralık 1993 tarihli ve 3958 Sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan “Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme” 15 Mart 1994 tarihli ve 94/5434 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylandı (RG. Sayı 21 937 ve 17/05/1994),
- 22 Temmuz 2002 tarih ve 2002/4545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla “Akdeniz’in Deniz Ortamı ve Kıyı Bölgesinin Korunması Sözleşmesi” onaylandı (RG. Sayı: 24 854 ve 22/08/2002),

- 11 şubat 1998 tarih ve 4340 sayılı kanun ile onaylanması uygun bulunan “Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi” 16/04/1998 tarih ve 98/11003 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onandı (RG. Sayı: 23 344 ve 16/05/1998),
- 31 mayıs 1963 tarih ve 244/3 sayılı kanun ile onaylanması uygun bulunan “Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın uygun Bulunduğuna Dair Kanun” 11/11/2003 tarih ve 2003/6458 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onandı (RG. Sayı: 25 320 ve 18/12/2003),
- 4867 sayılı “Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslar arası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun” (RG. Sayı: 25 142 ve 18/06/2003),

Su Yönetimi: Kurumlar

- 2819 sayılı ve 14/06/1935 tarihli Elektrik İşleri Etüd İdaresi Teşkilatına Dair Kanun (RG. Sayı: 3036 ve 24/06/1935); (“Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Direktörlüğü” nün adı, 19/2/1985 tarih ve 3154 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi ile “Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü” olarak değiştirilmiştir).5627 sayılı ve 18/04/2007 tarihli Enerji Verimliliği Kanunu (RG. Sayı:26 510 ve 02/05/2007).
- 6200 sayılı DSİ Genel Müdürlüğü’ nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (RG.25/12/1953 Sayı: 8592)
- 4759 sayılı ve 13/06/1945 tarihli İller Bankası Kanunu (RG. Sayı: 6039 ve 23/06/1945),
- 441 No’lu Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname (RG. Sayı:20 955 ve 09/08/1991), (Tarım Bakanlığı’nın 1924 yılında çıkarılan 432 sayılı kanunla kurulmuş, 1928 yılında çıkarılan 1200 sayılı kanunla lağvedilmiş, 1931 yılında çıkarılan 1910 sayılı kanunla ikinci kez kurulmuş ve 1974, 1983, 1984 yıllarında farklı isimlerle anılmıştır. Tarım bakanlığı içinde Topraksu Genel Müdürlüğü, Yol Su Elektrik genel Müdürlüğü ile su kaynakları üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Daha sonraları bu birimler Köy Hizmetleri genel Müdürlüğü bünyesine alınmıştır).

• 1595 sayılı ve 07/08/1969 tarihli kanunla Orman Bakanlığı kurulmuştur. (07.08.1991 tarih ve 442 sayılı kanun ile yeniden Orman Bakanlığı olarak teşkilatlanmıştır. 2003 yılından 58. Hükümet ile Çevre Bakanlığı ile birleştirilerek Çevre ve Orman Bakanlığı olarak hizmetlerini sürdürmektedir).

• 3202 sayılı ve 09/05/1985 tarihli Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (RG. Sayı: 18 761 ve 22/05/1985), 5286 sayılı ve 13/01/2005 tarihli Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Kaldırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (RG. Sayı: 25 710 ve 28/01/2005),

• 2560 sayılı ve 20/11/1981 tarihli İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve görevleri Hakkında Kanun (RG. Sayı: 17 523 ve 23/11/1981),

• 3254 sayılı ve 08/01/1986 tarihli Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (RG. Sayı: 18 988 ve 14/01/1986), (Bu Kanunun evveliyatını teşkil 8/6/1984 tarih ve 228 sayılı KHK. 18/6/1984 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kanunun adı 17/6/1992 tarih ve 3812 sayılı Kanun ile “Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. Bu maddede yer alan ‘Başbakanlığa bağlı’ ibaresi 23/8/1991 tarih ve 447 sayılı KHK ile Çevre Bakanlığına bağlı” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu Kuruluş 28/2/1998 tarih ve 21156 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanlığı tezkeresi ile Başbakanlığa bağlanmıştır. Bu ibare 17/06/1991 tarih ve 3812 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır).

• 4856 sayılı ve 01/05/2003 tarihli Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (RG. Sayı: 25 102 ve 08/05/2003), (12/08/1978 tarihli ve RG. Sayı: 16 376 ile kurulan Çevre Müsteşarlığı 1984 yılında çıkarılan 222 sayılı KHK ile Başbakanlık Çevre Genel Müdürlüğüne dönüştürülmüştür. 21.8.1991 gün ve 20967 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 443 sayılı “Çevre Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri

Hakkında Kanun Hükümünde Kararname ile Çevre Bakanlığı kurulmuştur).

• 388 sayılı KHK ile Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname (RG. Sayı:20 334 ve 06/11/1989),

• 5216 sayılı ve 10/07/2004 tarihli Büyükşehir Belediyesi Kanunu (RG. Sayı: 25 531 ve 23/07/2004), 5390 sayılı Büyükşehir Belediyesi kanununda değişiklik Yapılmasına Dair kanun (RG. Sayı: 25 874 ve 13/07/2005),

• 1580 sayılı ve 03/04/1930 tarihli Belediye Kanunu (RG. Sayı: 1471 ve 14/04/1930), 5272 sayılı ve 07/12/2004 tarihli Belediye Kanunu (RG. Sayı: 25 680 ve 24/12/2004), 5393 sayılı ve 03/07/2005 tarihli Belediye Kanunu (RG. Sayı: 25 874 ve 13/07/2005),

• 5302 sayılı ve 22/02/2005 tarihli İl Özel İdaresi Kanunu (RG. Sayı: 25 745 ve 04/03/2005), 5391 sayılı İl Özel İdaresi kanununda değişiklik yapılmasına Dair kanun (RG. Sayı: 25 874 ve 13/07/2005),